

Bezpieczeństwo biologiczne w moim gospodarstwie

Bezpieczeństwo biologiczne w gospodarstwach oznacza podejmowanie kroków mających na celu ochronę zwierząt przed chorobami lub zapobieganie rozprzestrzenianiu się chorób w obrębie gospodarstwa. Działania te mogą poprawić wydajność gospodarstwa, zwiększając produktywność i zyski ekonomiczne. Żadne gospodarstwo nie jest wyspą: środki bezpieczeństwa biologicznego w Twoim gospodarstwie mogą pomóc chronić gospodarstwa sąsiadujące oraz pozostałą część wsi.

Pomimo że nie dysponujemy „uniwersalnym” programem w zakresie bezpieczeństwa biologicznego, ogólne zasady bezpieczeństwa biologicznego można stosować wobec wszystkich zwierząt, wspomagając się dodatkowymi środkami dostosowanymi do poszczególnych gatunków oraz przyjętego systemu hodowlanego. Zastosowanie odpowiednich środków bezpieczeństwa biologicznego jest łatwiejsze niż może się wydawać. Istnieją małe kroki, które – jako przedsiębiorca rolny – możesz podjąć lub które już podjąłeś, aby uchronić swoje zwierzęta przed chorobami. Tutaj związek pomiędzy sztuką origami a bezpieczeństwem biologicznym staje się jasny: oba zjawiska oparte są na pojęciu prostoty i w obu przypadkach każdy gest – bez względu na to, czy chodzi o złożenie papieru, czy zastosowanie środków higieny – jest kluczowy w drodze do ogólnego sukcesu.

Zatem włączenie 12 poniższych wskazówek do codziennego postępowania może zadecydować o zdrowiu lub chorobie. Skuteczna strategia bezpieczeństwa biologicznego może również przyczynić się do zwiększenia zadowolenia z własnej pracy, poprawy produktywności i wydajności, przynosząc w efekcie zyski ekonomiczne. Jednocześnie przyczyniasz się do ochrony gospodarstw sąsiadujących (tego samego możesz oczekiwać od ich właścicieli), a także całej okolicy. W tym rozumieniu wynikiem lepszego bezpieczeństwa biologicznego jest spokój ducha, zdrowy inwentarz i bardziej opłacalna działalność.

Odwiedzający: choroby prosimy zostawiać przed wejściem

Ludzie bywają nosicielami lub roznosicielami organizmów chorobotwórczych, które mogą rozprzestrzeniać się na zwierzęta, na przykład za pośrednictwem obuwia lub odzieży. Dotyczy to Ciebie i Twojej rodziny w chwili, gdy wracacie do domu ze świata zewnętrznego. Jednak większy problem mogą stanowić osoby przyjezdne. Wszelkie kontakty z Twoimi zwierzętami powinny zostać ograniczone do minimum. Wyjaśnij gościom swoje stanowisko w tej sprawie tak, aby zastosowali się do proponowanych przez Ciebie rozwiązań oraz skorzystali z dobrych praktyk w zakresie higieny. Ponadto nie zapominaj, że zwierzęta również przenoszą choroby.

Czyszczenie i dezynfekcja: diabeł tkwi w szczególe

Choroby mogą być pośrednio przenoszone między zwierzętami lub całymi gospodarstwami przez ludzi na ich ubraniach, obuwiu czy rękach. Ludzie wchodzący na teren gospodarstwa rolnego powinni mieć na sobie czysty kombinezon i obuwie. Po użyciu odzież i obuwie ochronne należy wyczyścić i wyprać lub wyrzucić.

Zwierzęta dzikie i gospodarskie: nie mogą przebywać razem

Dzikie ptactwo i zwierzęta, będące potencjalnymi nosicielami organizmów chorobotwórczych, mogą przenosić choroby na zwierzęta gospodarskie, na przykład na łapach lub w układach pokarmowych. Odchody gryzoni mogą zanieczyszczać paszę, natomiast owady

mogą roznosić choroby na inne zwierzęta. Z tych powodów najlepiej jest zminimalizować kontakt pomiędzy zwierzętami dzikimi a gospodarskimi, wdrożyć skuteczne programy zwalczania szkodników i owadów oraz chronić paszę przed ewentualnym zanieczyszczeniem.

Pasza i woda: kluczowe elementy zapobiegania chorobom

Pasze, systemy karmienia i odżywianie powinny być uwzględnione podczas planowania bezpieczeństwa biologicznego. Najbardziej powszechną drogą zanieczyszczenia paszy lub obszarów jej przechowywania jest stosowanie w obrębie gospodarstwa rolnego urządzeń do rozrzucania nawozu naturalnego. Unikaj stosowania tych samych urządzeń do rozprowadzania paszy, co do rozrzucania nawozu. Ponadto jakość używanej wody, poziom czystości systemów jej dostarczania oraz sposób przechowywania paszy są istotnymi elementami zapobiegania chorobom.

Transport: nie pozwól, by choroby rozprzestrzeniały się podczas przewozu zwierząt

Transport zwierząt może być przyczyną roznoszenia się chorób zwierząt i odzwierzęcych, dlatego należy dopilnować, by przewożone zwierzęta znajdowały się w podobnym stanie zdrowia, unikać mieszania ich z nieznanymi zwierzętami, a także zapobiegać wyciekom z pojazdów transportowych. Równie istotne jest stosowanie środków bezpieczeństwa biologicznego nawet wówczas, gdy zwierzęta zostały wywiezione poza teren gospodarstwa, jako że czynniki chorobotwórcze oraz ich wektory są w stanie przetrwać, gdy zwierząt już nie ma.

Czyszczenie wyposażenia i pojazdów

Można ograniczyć rozprzestrzenianie się chorób pilnując, by na terenie gospodarstwa panował porządek, czystość i wysoki poziom higieny. Pomoże to również zniechęcić dzikie ptactwo i zwierzęta do wkraczania na teren gospodarstwa, do zabudowań i do podchodzenia do zapasów żywności. Wyposażenie (w tym urządzenia do pojenia i karmienia zwierząt) powinny być zawsze dobrze utrzymane i czyste. Należy również pamiętać, że pojazdy – w tym prywatne samochody właścicieli oraz osób przyjezdnych – mogą rozprowadzać zanieczyszczone substancje na oponach. Właśnie z tego powodu, w razie wybuchu choroby, wszelkie pojazdy wjeżdżające na teren gospodarstwa i z niego wyjeżdżające powinny być dokładnie myte i dezynfekowane.

Rolnicy i lekarze weterynarii: partnerzy w zapobieganiu chorobom

Zbudowanie dobrego partnerstwa pomiędzy lekarzem weterynarii a rolnikiem skutkuje większą zdrowotnością oraz wydajnością zwierząt. Regularne planowanie kontroli zdrowia w stadzie pozwoli wykryć prawidłowe lub słabe wyniki, umożliwiając poprawę stanu zdrowia i ogólnego dobrostanu zwierząt. Zadaniem lekarzy weterynarii jest wspierać i doradzać w tym zakresie. Taka współpraca powinna umożliwić szybką reakcję na ewentualne problemy, co może powstrzymać wybuch choroby na większą skalę.

Choroby u zwierząt: zgłaszaj je jak najszybciej

Niektóre choroby mogą rozprzestrzenić się w bardzo krótkim czasie, dlatego ich wczesne wykrycie i zgłoszenie jest niezwykle istotne dla uniknięcia sytuacji epidemiologicznej. Staraj się zachowywać stałą czujność: zwracaj uwagę na objawy chorobowe u swoich zwierząt, a jeśli

podejrzewasz wystąpienie choroby, jak najszybciej poproś o pomoc lekarza weterynarii. Lepiej jest dmuchać na zimne.

Leki : stosuj je rozważnie

Leki weterynaryjne, takie jak antybiotyki, środki odrobaczające (przeciwrobacze) i środki do zwalczania pasożytów zewnętrznych mogą uratować życie Twojemu zwierzęciu, jednak należy korzystać z nich w odpowiedzialny sposób. Pamiętaj o tym, by przestrzegać okresów karencji oraz prowadzić książkę leczenia zwierząt w której będą zapisy dotyczące podawanych leków. W razie zaobserwowania niepożądanego reakcji, informuj lekarza weterynarii. Dodatkowo szczepienie może stanowić skuteczną metodę zapobiegania pewnym chorobom, która umożliwi produkcję bezpiecznej żywności.

Zadbaj o swoje zwierzęta a one zadbają o Ciebie

Zwierzęta to istoty obdarzone pewną wrażliwością, a ich dobre samopoczucie i zdrowie są ściśle powiązane. Sposób w jaki zwierzęta przychodzą na świat, są wychowywane i hodowane, jak nowe zwierzęta są wprowadzane do stada i jak są traktowane chore osobniki może mieć ogromny wpływ na bezpieczeństwo biologiczne. Odpowiednie zarządzanie i dobre warunki bytowe to narzędzia niezbędne do utrzymania zwierząt w dobrym zdrowiu i samopoczuciu.

Identyfikacja i rejestracja: identyfikowalność pomaga w zwalczaniu chorób

Prawidłowe prowadzenie rejestrów polega między innymi na właściwej identyfikacji i rejestracji zwierząt. Jest to jeden z wymogów prawodawstwa UE, dzięki któremu możliwe jest lokalizowanie i wykrywanie zwierząt do celów weterynaryjnych, co ma zasadnicze znaczenie w zwalczaniu chorób zakaźnych. W przypadku wybuchu choroby precyzyjne zlokalizowanie całego inwentarza żywego jest kluczowe, aby podjąć skuteczne środki zwalczania i eliminacji wysoce zakaźnych infekcji. Ponadto w razie wybuchu choroby bardzo pożyteczne będą informacje na temat przemieszczeń zwierząt oraz tego, kto przebywał na terenie gospodarstwa. W tym celu warto prowadzić dziennik osób odwiedzających wraz z rejestrem dat ich wizyt, zamiast polegać wyłącznie na własnej pamięci.

Zwierzęta + Ludzie = Wspólne zdrowie

Człowiek od zawsze żył w towarzystwie zwierząt. Ta więź dostarczyła ludziom wielu istotnych korzyści. Jednakże taka koegzystencja nie jest pozbawiona ryzyka; wiele pojawiających się obecnie chorób to choroby odzwierzęce, tzw. zoonozy – tj. choroby, które dotyczą zarówno zwierzęta, jak i ludzi. Zapewnienie, że choroby te nigdy nie wystąpią, nie jest całkiem realistycznym celem, jednak przy wystarczających wysiłkach i odpowiednim nastawieniu będziemy w stanie poczynić postępy w osiągnięciu możliwie najwyższego poziomu zdrowia i dobrostanu zwierząt i ludzi.